

BÀI 6: SỬ DỤNG AI CÓ TRÁCH NHIỆM TRONG HỌC TẬP VÀ NGHIÊN CỨU

1. Nghiên cứu chính sách của nhà trường về sử dụng AI trong học tập

Trong bối cảnh chuyển đổi số mạnh mẽ, nhà trường khuyến khích sinh viên ứng dụng công nghệ vào học tập và nghiên cứu. Tuy nhiên, các quy định về liêm chính học thuật, bản quyền và đạo đức học thuật luôn được đặt lên hàng đầu. Nhà trường không cấm sinh viên sử dụng AI, nhưng yêu cầu mọi sản phẩm học tập phải phản ánh năng lực thật của người học.

Chính sách nhấn mạnh rằng sinh viên phải minh bạch về nguồn hỗ trợ khi thực hiện bài tập, bao gồm tài liệu, phần mềm, và các công cụ AI. Đồng thời, sinh viên phải chịu trách nhiệm hoàn toàn về nội dung mình nộp, không được sao chép, đạo văn hay phụ thuộc hoàn toàn vào công cụ.

Giảng viên có quyền yêu cầu sinh viên giải trình về quá trình làm bài. Nếu sinh viên không hiểu nội dung đã nộp, điều đó có thể bị xem là dấu hiệu của gian lận học thuật. Điều này cho thấy nhà trường không chỉ đánh giá sản phẩm cuối cùng mà còn quan tâm đến quá trình học tập thực sự của sinh viên.

2. Thực hiện nhiệm vụ học tập với sự hỗ trợ của AI

Trong quá trình học tập, tôi đã sử dụng AI để hỗ trợ viết bài tiểu luận. Tôi sử dụng AI để gợi ý ý tưởng, dàn ý và cách triển khai nội dung. Ví dụ, khi viết về chủ đề sinh viên và vi phạm pháp luật, tôi đã yêu cầu AI gợi ý cấu trúc bài viết bằng prompt sau: “Hãy giúp tôi viết một bài tiểu luận về chủ đề sinh viên và vi phạm pháp luật bằng cách đưa ra các ý tưởng, dàn bài chi tiết”. Đây là kết quả AI đưa ra cho tôi:

Hãy giúp tôi viết một bài tiểu luận về chủ đề sinh viên và vi phạm pháp luật bằng cách đưa ra các ý tưởng, dàn bài chi tiết

Dưới đây là hệ thống ý tưởng và dàn bài chi tiết để bạn viết tiểu luận chủ đề:

"Sinh viên là tầng lớp trẻ trong xã hội, đa phần có ý thức pháp luật tốt, tuy nhiên vẫn còn một bộ phận sinh viên vi phạm pháp luật."

I. Hệ thống ý tưởng trọng tâm

- Khẳng định vai trò của sinh viên trong xã hội**
 - Sinh viên là lực lượng trí thức trẻ, được đào tạo tạo bài bản.
 - Có khả năng tiếp cận thông tin, pháp luật, công nghệ nhanh.
 - Được kỳ vọng là công dân gương mẫu, có ý thức chấp hành pháp luật.
- Thực tế vẫn tồn tại vi phạm pháp luật trong sinh viên**
 - Một bộ phận sinh viên thiếu hiểu biết pháp luật.
 - Bị tác động bởi môi trường sống, mạng xã hội, bạn bè.
 - Tâm lý tuổi trẻ: bông bột, thích thể hiện, thiếu kiểm soát hành vi.
- Các dạng vi phạm pháp luật sinh viên thường gặp (theo phân loại vi phạm pháp luật)**

Dựa vào phân loại 4 nhóm vi phạm pháp luật:

Loại vi phạm	Biểu hiện thường gặp ở sinh viên
Vi phạm hành chính	Không đội mũ bảo hiểm, vượt đèn đỏ, uống rượu bia khi lái xe
Vi phạm dân sự	Vay tiền không trả, mua bán online gian dối
Vi phạm kỷ luật	Gian lận thi cử, đạo văn, vi phạm nội quy trường
Vi phạm hình sự	Đánh nhau, đua xe, tàng trữ chất cấm, lừa đảo online

Hỏi bất kỳ điều gì

3. Các dạng vi phạm pháp luật sinh viên thường gặp (theo phân loại vi phạm pháp luật)

Dựa vào phân loại 4 nhóm vi phạm pháp luật:

Loại vi phạm	Biểu hiện thường gặp ở sinh viên
Vi phạm hành chính	Không đội mũ bảo hiểm, vượt đèn đỏ, uống rượu bia khi lái xe
Vi phạm dân sự	Vay tiền không trả, mua bán online gian dối
Vi phạm kỷ luật	Gian lận thi cử, đạo văn, vi phạm nội quy trường
Vi phạm hình sự	Đánh nhau, đua xe, tàng trữ chất cấm, lừa đảo online

4. Nguyên nhân

- Thiếu hiểu biết pháp luật thực tế.
- Gia đình quản lý lỏng lẻo khi con lớn đại học.
- Môi trường sống tự do, thiếu kiểm soát.
- Ảnh hưởng tiêu cực từ mạng xã hội.
- Áp lực tài chính, tâm lý.

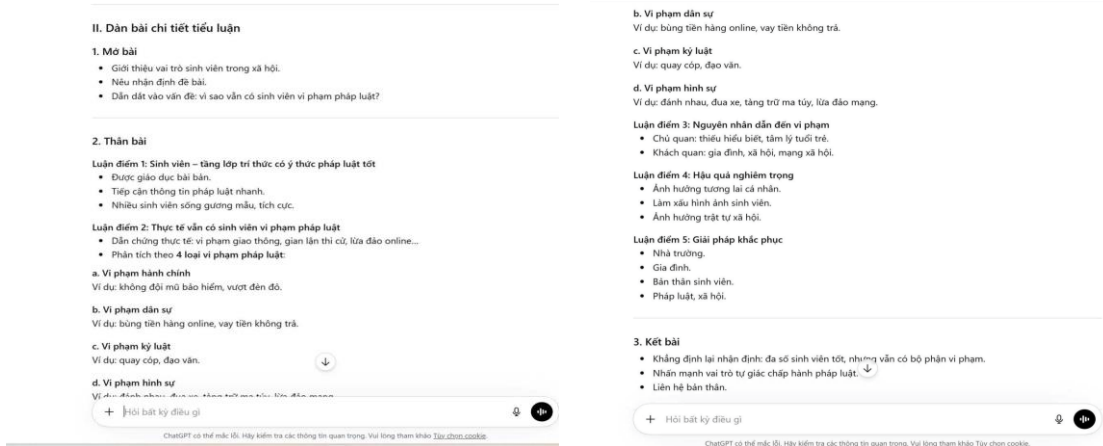
5. Hậu quả

- Ảnh hưởng tương lai, hồ sơ cá nhân.
- Mất hình ảnh sinh viên trí thức.
- Gây mất trật tự xã hội.

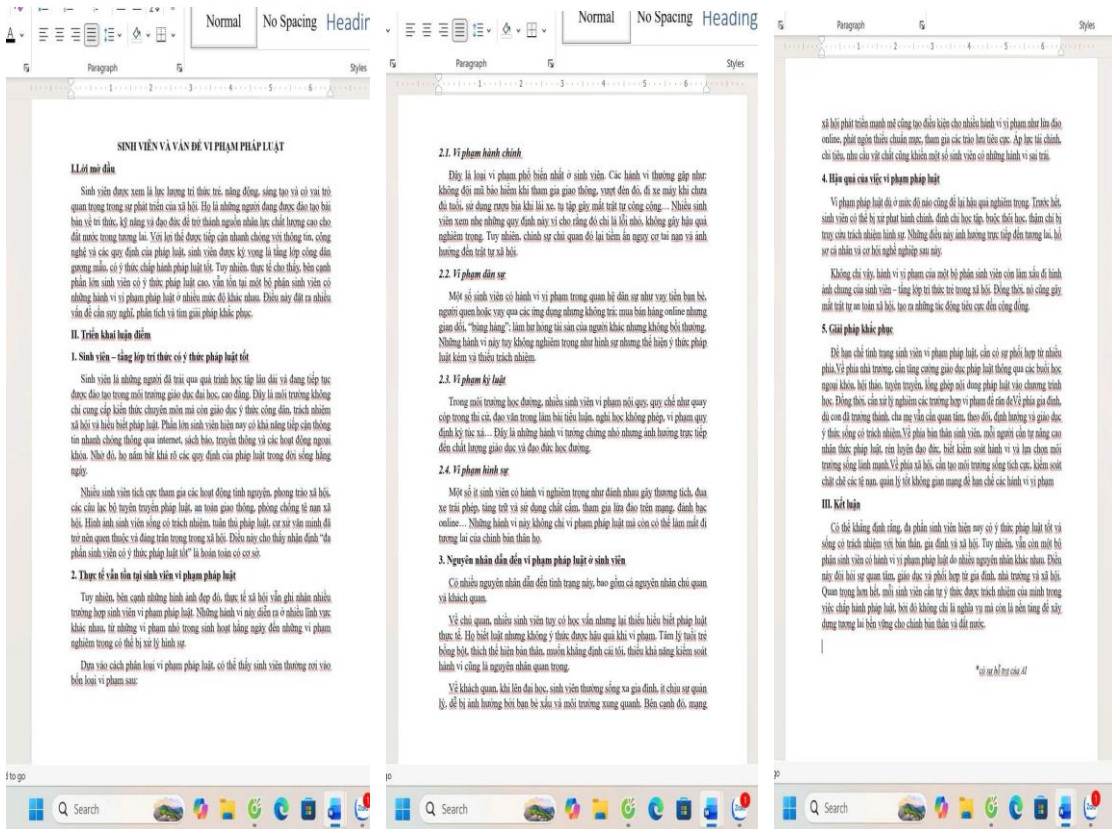
6. Giải pháp

- Tăng cường giáo dục pháp luật trong nhà trường.
- Gia đình quan tâm, quản lý.
- Sinh viên tự nâng cao ý thức.

Hỏi bất kỳ điều gì

Sau khi nhận được gợi ý, tôi đọc kỹ, lựa chọn ý phù hợp và viết lại bằng ngôn ngữ của mình. Tôi bổ sung thêm quan điểm cá nhân và chỉnh sửa văn phong để phù hợp với cách viết của sinh viên. AI chỉ đóng vai trò hỗ trợ ban đầu, còn nội dung cuối cùng là kết quả của quá trình tư duy và chỉnh sửa của tôi. Trong bài làm, tôi ghi chú rõ ràng rằng có sử dụng AI để hỗ trợ ý tưởng. Điều này giúp đảm bảo tính minh bạch và trung thực trong học tập. Dưới đây là kết quả:

3. Phân tích các vấn đề đạo đức khi sử dụng AI

Ranh giới giữa **hỗ trợ hợp lý** và **gian lận học thuật** khi dùng AI nằm ở vai trò tư duy của người học trong sản phẩm cuối cùng. Nếu AI chỉ giúp gợi ý ý tưởng, giải thích kiến thức hoặc định hướng cấu trúc, còn sinh viên vẫn tự phân tích, chọn lọc và diễn đạt bằng lời của mình, đó là hỗ trợ hợp lý. Ngược lại, khi sao chép nguyên nội dung AI tạo ra để nộp bài, vai trò tư duy đã bị thay thế, và hành vi này mang bản chất của gian lận học thuật.

Vấn đề **sở hữu trí tuệ** cũng cần được chú ý. Nội dung AI tạo ra là sự tổng hợp từ nhiều nguồn dữ liệu, nên người sử dụng phải chịu trách nhiệm kiểm tra tính chính xác và trích dẫn phù hợp. AI không thể được xem là “tác giả” thay cho sinh viên, vì vậy việc ghi chú đã sử dụng AI thể hiện sự minh bạch và trung thực trong học tập.

Bên cạnh đó, lạm dụng AI có thể làm suy giảm khả năng tư duy, viết lách và phân tích. Tuy nhiên, nếu sử dụng đúng cách, AI sẽ trở thành công cụ hỗ trợ hiệu quả, giúp sinh viên học nhanh hơn, hiểu sâu hơn và nâng cao kỹ năng trình bày.

4. Bộ nguyên tắc cá nhân khi sử dụng AI trong học tập

Tôi xây dựng cho mình 7 nguyên tắc khi sử dụng AI:

1. AI chỉ để gợi ý, không thay thế suy nghĩ.
2. Luôn đọc, hiểu và chỉnh sửa nội dung AI cung cấp.
3. Không bao giờ sao chép nguyên văn nội dung AI.
4. Luôn ghi chú nếu có sử dụng AI.
5. Kiểm tra tính đúng sai của thông tin.
6. Không sử dụng AI cho mục đích gian lận.
7. Sử dụng AI để học tốt hơn, không để lười hơn.

Những nguyên tắc này giúp tôi sử dụng AI một cách có trách nhiệm và hiệu quả.

5. Infographic: Sử dụng AI có trách nhiệm

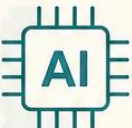

SỬ DỤNG AI CÓ TRÁCH NHIỆM

TRONG HỌC TẬP VÀ NGHIÊN CỨU

"AI là trợ lý học tập, không phải người học thay bạn."

AI LÀ GÌ?

AI (Trí tuệ nhân tạo) là công cụ giúp chúng ta tìm kiếm thông tin, gợi ý ý tưởng, giải thích kiến thức và hỗ trợ sáng tạo. Sử dụng AI đúng cách giúp học tập hiệu quả hơn!

NGUYÊN TẮC CỐT LÕI

	Minh bạch	Luôn ghi chú khi có sử dụng AI.
	Trung thực	Không sao chép nguyên văn nội dung AI tạo ra.
	Trách nhiệm	Bạn là người chịu trách nhiệm về nội dung của mình.
	Tôn trọng	Tôn trọng bản quyền và nguồn thông tin.

✓ NÊN LÀM

- **Hỏi ý tưởng, gợi ý dàn ý**
Dùng AI để brainstorm, tìm ý tưởng, xây dựng cấu trúc bài viết.
- **Giải thích kiến thức khó**
Nhờ AI giải thích khái niệm, ví dụ, hỗ trợ hiểu sâu hơn.
- **Tìm kiếm và tóm tắt thông tin**
Dùng AI để tóm tắt tài liệu dài, tìm thông tin nhanh chóng.
- **Kiểm tra lỗi chính tả, ngữ pháp**
Nhờ AI rà soát và chỉnh sửa lỗi ngôn ngữ.
- **Tham khảo cách trình bày**
Học cách lập luận, bố cục, trình bày khoa học hơn.

✗ KHÔNG NÊN LÀM

- **Sao chép nguyên văn AI**
Không copy toàn bộ nội dung AI tạo ra và nộp bài.
- **Dùng AI làm bài thi, kiểm tra**
Đây là hành vi gian lận học thuật và vi phạm quy định.
- **Không kiểm tra tính chính xác**
AI có thể sai! Hãy luôn kiểm chứng thông tin trước khi sử dụng.
- **Không ghi chú khi dùng AI**
Che giấu việc sử dụng AI là thiếu minh bạch.
- **Phụ thuộc hoàn toàn vào AI**
Lạm dụng AI làm giảm khả năng tư duy, phân tích và sáng tạo của bạn.

7 NGUYÊN TẮC CÁ NHÂN KHI SỬ DỤNG AI

1 AI chỉ để gợi ý, không thay thế suy nghĩ.	2 Luôn đọc - hiểu - chỉnh sửa đầu ra AI.	3 Không bao giờ nộp nguyên văn nội dung AI.	4 Luôn ghi chú nếu có sử dụng AI.	5 Kiểm tra tính đúng sai của thông tin AI cung cấp.	6 Không dùng AI cho mục đích gian lận thi cử.	7 Sử dụng AI để học tốt hơn, không để lười hơn.
--	---	--	--	--	--	--

CÁCH GHI CHÚ MINH BẠCH

Ví dụ ghi chú trong bài:

"Bài viết có sử dụng AI (ChatGPT) để gợi ý ý tưởng, cấu trúc và một số nội dung tham khảo. Nội dung đã được người viết chỉnh sửa, bổ sung và chịu trách nhiệm hoàn toàn."

LỢI ÍCH KHI DÙNG AI CÓ TRÁCH NHIỆM

- ✓ Tiết kiệm thời gian
- ✓ Mở rộng kiến thức
- ✓ Nâng cao kỹ năng
- ✓ Học tập hiệu quả và bền vững

HÃY NHỚ!

Công nghệ là công cụ mạnh mẽ, nhưng chính bạn mới là người quyết định kết quả! Sử dụng AI thông minh, trách nhiệm và trung thực để trở thành người học tập chủ động và sáng tạo.

★ **HỌC ĐÚNG – HIỂU SÂU – LÀM CHỦ – PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG!** ★

6. Kết luận

AI là công cụ mạnh mẽ giúp sinh viên học tập hiệu quả hơn nếu được sử dụng đúng cách. Tuy nhiên, nếu lạm dụng, AI sẽ làm suy giảm tư duy và vi phạm liêm chính học thuật. Vì vậy, mỗi sinh viên cần xây dựng nguyên tắc sử dụng AI có trách nhiệm, minh bạch và trung thực.

Việc sử dụng AI đúng cách không chỉ giúp nâng cao hiệu quả học tập mà còn phù hợp với các quy định của nhà trường về đạo đức và liêm chính học thuật.